

NEKA DRUGAČNA KONTINUITETA

ALOJZ REBULA

Prebiram kroniko podeželske župnije na Štajerskem iz 18. stoletja. Napisana je v latinščini. In v kakšni latinščini! Neznani župnik - kdo je kdaj slišal o Janezu Gajšniku? - s prav ciceronskimi stavki in prefinjenimi izrazi obrede poleg župnijske cerkve še svojih sedem podružnic - Sv. Trojico, Sv. Kolomana, Sv. Kancijana, Sv. Jošta, Sv. Janeza Krstnika, Sv. Duha, Sv. Mihaela nadangela - in v njih ne prezre nobenega okna in nobene omare. Naslika celo tihožitje, kako v kateri izmed teh podružnic visijo v cerkev vrvi, s katerimi se poganjata mala zvonca v lesenem zvoniku ... A ta vestni zapisovalec ne vidi samo oltarjev, kipov in slik. Če je cerkev na višini, poudari lepoto razgleda, kako se na primer od Sv. Lovrenca ob lepem vremenu - „aëre sereno“ - vidijo pomembni kraji po Štajerskem in Dolenskem ...

Vse to v tisti sijajni latinščini, ki bi je bil Ciceron, mojster tega jezika, vesel ...

Prijatelju, klasičnemu filologu, sem moral v pismu povedati o tistem vašem župniku, ki je pisal latinščino, ki bi jo danes komaj zmožal kakšen kardinal. Pa prijatelja nisem presenetil. Odgovoril mi je: „Tvoje navdušenje nad latinščino onega vaškega župnika me niti ne preseneča: drugi narodi so imeli svoje grofe, svoje plemstvo, da so nastali in obstali, mi pa svoje samostane in župnike: svoji Cerкви, na katero naši liberalci gledajo s takšnim prezirom in sovraštvom, bi morali biti samo hvaležni ...“

Tu ne gre za konfesionalno, ampak predvsem zgodovinsko, kulturno zavest. Za zavest, ki je na primer manjkala primitivni pameti kakega Edvarda Kardelja in njegove partije, za katero se je začetek sveta začel z oktobrsko revolucijo.

Dejansko v današnjem liberalnem preziranju Cerkvne ni samo protiverska drža. Je v njem tudi pomanjkanje zgodovinskega spomina, torej nekultura, ignoranca. Je pomanjkanje zavesti, od kod smo in iz česa smo.

Naj dodam, da se ob omenjeni kroniki nisem poklonil samo latinščini. Poklonil sem se tudi vernosti zapisovalca. In naslednjih zapisovalcev, Gajšnikovih naslednikov, ki so pisali v nemščini in slovenščini. Vsi ti duhovniki - med njimi je bil tudi Čeh, ki je pisal brezhibno slovenščino - so verjeli v to, kar so oznanjali. Omenjeni Gajšnik na primer konča svojo kroniko z vzdihom: „Utinam thesaurizarent sibi thesaurum qui non veterascit, indeficientem in coelis!“ To se pravi: „O, da bi si ljudje nabirali zaklad, ki ne zastara in večno traja v nebesih!“ Podobne vzdihne najdeš v kroniki, ki jo je dvesto let pozneje, pod Francem Jožefom, pisal župnik Mihael Šket v slovenščini.

Pastir, ki bo blizu ljudem

„Slovenski verniki od novega ljubljanskega nadškofa in metropolita Alojza Urana pričakujejo, da bo pastir, ki bo blizu ljudem in se bo poskušal srečevati tudi z bolniki in ostarelimi“, je v pogovoru za časnik Večer povedal nadškof Uran. Kot je ob tem dodal, ima na tem področju precej izkušenj.

Da je bil imenovan za novega nadškofa, je po njegovem mnenju vplivalo tudi prepričanje, da se je treba poudarjeno usmeriti v pastoralo, v življenje Cerkvne, ki je v službi človeka. Na navedbo, da z njegovim imenovanjem niso vsi zadovoljni, pa je Uran odgovoril, da „še z Bogom niso vsi zadovoljni“.

Kljub temu, da se nekateri Uranovi pogledi razlikujejo od stališč njegovega predhodnika Franca Rode, pa je novi nadškof povedal, da zelo spoštuje Rode in da njegovo imenovanje ni bilo „antirodetovsko“. Novi nadškof je namreč prepričan, da gre za nadaljevanje in dopolnitev Rode-tovega dela.

Po mnenju msgr. Urana je preteklo politično dogajanje, ko je bila na oblasti drugačna smer, kakor jo kristjani iščejo in želijo, pustilo naveličanost in nejevoljo, da ni mogoče ničesar spremeniti. V precej introvertiranem slovenskem človeku so domači in globalni problemi naselili nelagodje in žalost, ocenjuje

Ko je leta 1945 množica Slovencev v begu pred komunističnim režimom zapuščala rodno domovino in odhajala v svet, je s sabo ponesla močno narodno zavest in globoko versko prepričanje. Te vrednote so rojake spremljale v težkih begunskih letih in te so prinesli tudi preko oceana v novo domovino.

Iste vrednote naša skupnost hrani kot dragocen zaklad ves čas svojega obstoja. Najprej jih je razvijala v danih okoliščinah osamelosti. Ko pa so se razmere spremenile in so vezi z matično domovino, zlasti po osamosvojitvi, postale bolj pogoste in odločilne, je prišlo do naravne povezanosti in vključitve, tako na civilnem kot na verskem področju.

Pozdravljeni, naš pastir!

Slovenska Cerkev nas je tudi formalno vključila v svojo pastoralno skrb. Pri slovenski škofovski konferenci imamo pastirja, ki je zadolžen za rojake, ki živijo raztreseni po vseh kontinentih sveta. V tem svojstvu nas je pred tremi leti obiskal škof Alojz Uran. Sedaj se vrača med nas kot novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit. Prihaja, da nas potrdi v veri, nas očetovsko opozori ob naših napakah, podpre v slabostih in vzpodbudi v krepostih. Obračamo se k Bogu s prošnjo, da bi dnevi njegovega obiskovanja bili dnevi milosti za vse Slovence v Argentini.

Prezvzišeni, hvaležni smo Vam za vašo skrb in ljubezen. Dobrodošli med nami!

Mandatar je, vlada še čaka

Predsednik države Janez Drnovšek je v sredo 3. novembra, po skoraj teden dni trajajočih posvetovanjih, državnemu zboru za predsednika nove vlade tudi formalno predlagal Janeza Janšo. Poslanci so o predlogu predsednika tajno glasovali na torkovi seji ta teden, sedaj pa mora državni zbor celotno ministrsko skupino potrditi ali zavreči v 15 dneh. Kot je dejal Janša, bodo v tem času tudi ključna pogajanja o vsebini koalicijske pogodbe in sestavi nove vlade. Sam si prizadeva, da število ministrskih stolčkov v novi vladi ne bi bilo večje, kot je sedaj. Čeprav o konkretnih ministrskih imenih Janša še noče govoriti, je ob imenovanju dejal, da bo v njej sedel še gotovo kdo, ki ni

član stranke, saj naj bi ga v prvi vrsti zanimala sposobnost, ne pa strankarska pripadnost.

Kandidat za predsednika vlade in predsednik SDS Janez Janša se je v okviru pogovorov o oblikovanju nove vladne koalicije ločeno sestal s predsednikom SLS Janezom Podobnikom, s predsednikom ZLSD Borutom Pahorjem in s poslancem italijanske narodnosti Robertom Battelijem. Pahor je Janši med drugim dejal, da Združena lista v vladni koaliciji ni pripravljena sodelovati. To je odločitev, ki jo v SDS spoštujejo in hkrati obžalujejo. Predsednik SLS Podobnik pa je po pogovorih dejal, da mu je Janša zatrdil, da bo SLS posredoval uradno povabilo za sodelovanje v koaliciji. Podobnik se je zavzel tudi za ustanovitev resorja za regionalni razvoj in lokalno samoupravo, čeprav kaže, da do tega ne bo prišlo. Z Janšo se še nista pogovarjala o razdelitvi resorjev. Janša se sicer vmes usklajuje še z NSi in DeSUS, zaenkrat predvsem o vsebinskih vprašanih koalicijske pogodbe.

Janez Janša pa se je pretekli ponedeljek pogovarjal tudi z vodstvom LDS in srečanje označil kot konstruktivno. Kot je dejal, se vodstvo LDS želi pogajati o morebitnem sodelovanju v koaliciji, zato bi jim v SDS do te srede posredovali uraden predlog vsebinskega dela koalicijske pogodbe z osnovno zamisljo, kako si to sodelovanje predstavljajo.

Po besedah predsednika liberalne demokracije Antona Ropa pa je bil sestanek bolj vljudnostne narave, saj jim vodstvo SDS še ni pripravilo nobene konkretne ponudbe glede morebitnega sodelovanja v koaliciji. V LDS bodo Janšev predlog koalicijske pogodbe preučili, v njem pa pričakujejo predvsem uravnoteženost in upoštevanje razmerja političnih moči. Rop sicer dvomi v možnost sodelovanja LDS v vladni koaliciji.

Pot do vlade pa je še dolga. Podrobnosti lahko bralci vidijo v posebnem članku na 2. strani.

za verouk v šoli. Verouk kot kateheza je namreč stvar župnije oziroma vsake verske skupnosti. V šoli pa naj bi po njegovem mnenju moral potekati verski pouk, katerega osnova bi bila odkrivanje fenomena vere skozi zgodovino. Kot je povedal Uran, ne moreš razumeti svoje kulture, če ne upoštevaš navzočnosti krščanstva.

Na vprašanje, ali je na-

pis na obeležjih v spomin na po vojni zunajsondno pobite, da so žrtve usmrte in ne revolucije, pa je Uran odgovoril, da če ni laž, je pa zmanjšana resnica. Besede po njegovem namreč ne spremenijo dejstev, da so bili zunajsondni poboji del revolucionarne boja. V Šentvidu, kjer je nadškof Uran do škofovskega posvečenja v začetku devetdesetih vodil župnijo,

smo postavili eno prvih obeležij medvojnimi civilnim žrtvam. Medvojne civilne žrtve so bili po njegovem popolnoma nedolžni, saj so bili samo potencialni nasprotniki revolucije in so bili zato pobiti. „Ni normalno, da država po vsem tem času še ni uspela izdati vsaj mrljskih listov in ljudem, ki so tudi umrli za domovino, vrniti ime,“ je prepričan nadškof.

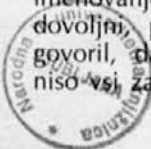
GLEJ...

SVETNIKI IN MRTVI
V SLOVENIJI..... 2OB 100 LETNICI ROJSTVA
MARTINA MIZERITA..... 3

KAKO SMO MARTINOVALI .. 4

OTROCI IN MEDIJI 4

BUSH IN AMERIKA..... 4

Kako poteka postopek za imenovanje nove vlade

Imenovanje vlade v Sloveniji je precej zapleteno. Potem ko se predsednik republike posvetuje z vodji poslanskih skupin, predloži državnemu zboru kandidata za predsednika vlade (v sedanjem primeru Janeza Janšo). Po poslovniku državnega zbora predsednik republike predlaga kandidata najkasneje v 30 dneh po konstituiranju državnega zbora. Volitve predsednika vlade se opravijo najprej 48 ur in najkasneje sedem dni po vložitvi predloga kandidature. Pred glasovanjem predlagani kandidat na seji državnega zbora predstavi programske zasnove vlade. Kot določa ustava, predsednika vlade voli državni zbor z večino glasov vseh poslancev, glasovanje pa je tajno.

Če kandidat ne dobi potrebne večine glasov, lahko predsednik republike v skladu z ustavo po ponovnih posvetovanjih v 14 dneh predloži drugega ali ponovno istega kandidata, prav tako pa lahko predlagajo kandidata tudi poslanske skupine ali najmanj deset poslancev. Če je bilo v tem roku vloženi več predlogov, se glasuje o vsakem posebej, in sicer najprej o kandidatu predsednika republike; če ta ni izvoljen, pa še o drugih kandidatih po vrstnem redu

vložitve predlogov.

Če ni izvoljen noben kandidat, predsednik republike v skladu z ustavo razpusti državni zbor in razpiše nove volitve, razen če državni zbor v 48 urah z večino opredeljenih glasov navzočih poslancev ne sklone izvesti ponovne volitve predsednika vlade, kjer zadošča za izvolitev večina opredeljenih glasov navzočih poslancev.

Ko je predsednik vlade izvoljen, v skladu s poslovníkom DZ najkasneje v 15 dneh po izvolitvi predlaga državnemu zboru imenovanje ministrov. Predlog kandidatur pošlje pisno predsedniku državnega zbora. Predlog vsebuje listo kandidatov za ministre. Vsaka kandidatura na listi mora biti posebej obrazložena.

Glasuje se o imenovanju najmanj toliko ministrov, kolikor je potrebno imenovati ministrov, da po zakonu vlada lahko nastopi funkcijo. Po zakonu o vladi se šteje, da je vlada nastopila funkcijo, če je imenovanih več kot dve tretjini ministrov, pri čemer se ne všttevajo ministri brez resorja.

Vsak kandidat za ministra se po poslovníku DZ najprej tri dni in najkasneje sedem dni po vložitvi predloga kandidatur predstavi pristojnemu delovnemu telesu državnega zbora in

odgovarja na vprašanja njegovih članov. Kandidat za ministra se predstavi delovnemu telesu, ki je ustanovljeno za področje, na katerem bo opravljal funkcijo ministra. V sporu o pristojnosti med delovnimi telesi odloči predsednik državnega zbora, pred katerim delovnim telesom se kandidat za ministra predstavi.

Predsednik delovnega telesa takoj, najkasneje pa v 48 urah po predstavitvi kandidata za ministra pošlje predsedniku državnega zbora in predsedniku vlade mnenje, ki ga je delovno telo sprejelo o predlaganem kandidatu. Predsednik vlade lahko najkasneje v treh dneh po prejemu mnenja delovnega telesa umakne predlog kandidature za ministra. V takem primeru lahko hkrati predloži novo kandidaturu za ministra. Predstavitev na novo predloženih kandidatur se opravi najkasneje v treh dneh po vložitvi novega predloga kandidature. O imenovanju ministrov glasujejo poslanci tako, da glasujejo o listi kandidatov za ministre kot celoti.

Po zakonu o vladi se šteje, da je vlada nastopila funkcijo, če je imenovanih več kot dve tretjini ministrov, pri čemer se ne všttevajo ministri brez resorja.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONI MIZERIT

Vlada se je zadnje dni igrala skrivnice z napovedjo, ki naj bi bila bistvene važnosti za prihodnji gospodarski razvoj. Okoli te točke je preteklo mnogo tinte in v trenutku ko pišemo te vrstice, čakamo bolj podrobnih podatkov.

Kitajske pravljice. Kljub molku, ki je kraljeval v vladnih vrstah in skrivnostnim pripravam v predsednikovem krogu se je nekaj le zvedelo. Zato so se mediji razpisali o gospodarski velepogodbi s Kitajsko, ki naj bi predstavljal investicije za desetisoče milijonov dolarjev. Po prvem navdušenju je prevladala umirjenost. Kot se zdi, bodo s Kitajske res prišle močne investicije. A to seveda ne bo darilo. Nič ne bo zastoj. Vendar je popolnoma razumljivo da vsaka obsežna pogodba z azijskim velikom vzbujala navdušenje in predstavlja trgovsko in gospodarsko rast. Napoved pa bo bolj obširna in bo obsegala tudi domače ukrepe, predvsem s socialnega področja. A za bolj točno analizo raje počakajmo na uradno besedo.

Superoblast. Pretekli teden so končno v poslanski zbornici potrdili zakonski osnutek o preračunu za prihodnje leto 2005. Sedaj je projekt šel v senat, kjer ne bo večjih zaprek, saj ima vlada zagotovljeno večino. Potrditev ni majhnega pomena. Poleg določil kaj in koliko bomo potrošili in kaj plačali, je del zakona tudi dovoljenje parlamenta, da vlada izvede izredne davčne ukrepe. To na kratko imenujejo „superpoderes“. V bistvu gre za preusmeritev sredstev. Po ustavi ima samo parlament pravico, da določa in usmerja davčno dejavnost. S tem zakonom pa, če vlada smatra, da so fondi določeni za nek namen, bolj potrebni ali smotno bolj uporabljivi druge, lahko to stori po lastnem kriteriju. Opozicija, ki je (zaman) volila proti, pa je opozarjala še na dodatno podrobnost. Vlada v proračunu predvideva gospodarsko rast v višini 4%. Opozicija meni (in se naslanja na strokovne napovedi), da bo gospodarski razmah znatno višji in da bo s tem tudi davčna nabirka večja od predvidene v proračunskem zakonu. Vlada bo lahko prosto razpolagala tudi s temi dodatnimi sredstvi, ki bodo znatna. Govori se o 15 tisoč milijonov pesov (kakih 5.000 milijonov dolarjev). Nevladne stranke zahtevajo, da naj gre del tega presežka v socialne namene, ne pa v plačevanje zunanega dolga, kot sumijo da bo storila vlada.

Iz severa pritiskajo. Vlada pričakuje odgovorov na ponudbo restrukturacije zunanega dolga. Novosti pa nestrpno čakajo tudi v krogih Mednarodnega denarnega sklada (FMI). V

Washingtonu izražajo optimizem, a že pritiskajo na Argentino. Pritisk je najprej prišel s strani same vlade. Ameriški veleposlanik v Buenos Airesu je jasno povedal, da se mora država sporazumeti s FMI. Argentina namreč redno plačuje svoje obveznosti do te denarne ustanove, a ni podpisala zadnjega sporazuma in v krogih argentinske vlade so že govorili, da novih pogajanj in nadaljnjih sporazumov sploh ne bo. Taki so za tem je vodstvo FMI izrazilo priznanje, da je Argentina upnikom predložila ponudbo o zunanjem dolgu, a je tudi zahtevalo, naj država pripravi in predloži stvaren gospodarski program, ki ga nima. Je pa tudi res, da je težko pripraviti vsaj minimalno stvaren dolgoročni program, dokler se ne ve, kakšna bo usoda pogajanj o zunanjem dolgu. Dokler se ta stvar ne razčisti in vlada ne doseže trajnega sporazuma, so možne le okvirne smeri, nikakor pa natančni načrti.

Politični premiki. Politični vodje s pospešenim korakom organizirajo svoje vrste s pogledom obrnjenim na volitve leta 2005. Tedaj bo država zamenjala polovico poslanske zbornice in tretjino senata. O kandidatih se že nekaj časa govori. Seveda treba bo z besed preiti na dejanja. V tem pogledu je najbolj aktivna desnica, kjer se posamezne stranke že nekaj časa dogovarjajo o možnosti skupnega nastopa. A ideja enotnosti je kraljica v namenih a pastorka v rezultatih. Največ se je govorilo in tudi največ zanimanja in upanja je vzbujala možnost, da bi Lopez Murphy in Mauricio Macri nastopila pod isto zastavo. A vse je padlo v vodo. Macri se je naslonil na skupine peronizma, ki so mu pomagale že ob prvem nastopu. To pa je prekinilo vsak razgovor. Res je, da so krogi menemizma izrazili pripravljenost, da bi podprli Murphyja, a je ta ponudbo zavrnil, ker se boji, da bi mu bolj škodila kot pa koristila. Je pa tudi dejstvo, da sodelovanje s peronisti omejuje Macrija. Namenil se je namreč, da bi nastopil v provinci. A pogoj peronistične podpore je, da ostane v mejah prestolnega mesta Buenos Aires.

Nemirna krila. Težave se vedno bolj jasno vidijo tudi v peronizmu. Duhaldejev namen, da bi do volilnih listin prišlo po mirni poti se spotika na poti do cilja. Problem je najbolj jasen na ženski fronti. Znano je, da hoče predsednikova žena Kristina kandidirati za senatorko v zastopstvu province Buenos Aires. O tej kandidaturi se je pohvalno izrazil te dni guverner Felipe Solá. To je pa povzročilo nejevoljo Duhaldejeve žene, ki si želi iste kandidature.

VTISI IZ SLOVENIJE

So vsi mrtvi svetniki?

Od našega dopisnika

Včasih se oglasi kdo, ki na vse pretege tolče čez Cerkev, češ da je krščanstvo izigralo nekatere poganske in socialne datume v svoji prid. Tako naj bi na severni polobli prihod pomladi prekrila z godom sv. Janeza Krstnika in postavila god sv. Jožefa Delavca na 1. maj in s tem odvzela praznik onim, ki so izgubili življenje v boju za delavske pravice. ltd., itd.

Zgodovina se ponavlja, napake pa tudi. Sicer napake ponavljajo drugi. V komunističnih režimih so potem zamenjali sv. Miklavža za Dedka Mraza, božični dreveček za novoletno jelko, Kristusovo dobo za dobo pred ali po našem štetju. ltd., itd.

Tudi ko so „delali“ praznike v Republiki Sloveniji, so se poslužili takih napak. Za 1. november, ko se Cerkev spominja Vseh svetnikov, piše na koledarju, da je to Dan mrtvih. Seveda lahko potem delamo marsikatero sklepe, ki pa ne prenesejo zdrave analize. Ker naj še tako verujem v božje neskončno usmiljenje, ne morem prezreti tudi božje neskončne pravičnosti - torej: vsi mrtvi ne morejo biti sveti!!!

No, ne bom se podajal v nevarne vode božjih skrivnosti, da ne utonem v njih. Nekaj takega se mi je vrtilo po glavah ob tem prazniku, ko se že itak lepo oskrbovana pokopališča napolnijo z marljivimi delavkami in delavci, ki čistijo, strižejo, zalivajo in prižigajo sveče na grobovih svojih dragih. In med vsem tem se tudi okoli razgledujejo po bližnjih, ki so tudi pri delu,

si prikimavajo ali celo kakšno rečejo, kot dokaz, da so še na zemlji in ne pod njo...

In na misel mi je tudi prišlo, da bi bilo zanimivo naročiti dve večerni sliki: eno na dan oziroma noč Vseh svetih, drugo teden prej. Namreč je prižiganje svečk na grobovih tako množično, da si mislim, da bi se iz višine satelitov ali malo nižje moralo poznati, kje so pokopališča v Sloveniji. Kako to, da se med množico evropskih navad v Argentini ni prijela navada prižiganja svečk na pokopališčih?

In ko izrečemo kak očenašek na grobu sorodnika, se misel popelje v Buenos Aires. Namreč v Sloveniji ni navade niti občinskega dovoljenja, da bi pokojnega svojca upepelili in pokopali kje drugje, na domačem vrtu, na primer. Torej lahko družinske mu spominu slediš tudi na pokopališčih in do neke mere svojemu rodu v daljne čase. V Buenos Airesu pa se ta spomin zgubi v trenutku, ko se človek naveliča šikan in plačevanja grobov na občinskih pokopališčih in se odloči za upeljevanje ostankov ter jih odnese na domač prostor. Torej zgodovinar čez desetletja ne bo mogel zaznati prisotnosti osebe, družine, morda tudi ne skupnosti v omenjenem kraju.

Vsekakor pa upam, da ne bo kakega svetovnega potresa, v katerem bi se vsi pisani viri izgubili, da bi morali potem iskati to prisotnost na spomenikih po pokopališčih...

GB

Evropska pričakovanja

ANDREJ BRATUŽ

Za vse, ki verjamejo v evropsko združevanje in ki zagovarjajo Evropsko unijo, je bil 29. oktober 2004 velik dan. Vseh njenih 25 članic je namreč podpisalo svojo ustavo, oziroma zaenkrat samo ustavno pogodbo, za ratifikacijo ustave pa imajo čas še dve leti.

Slovesnost je potekala v Rimu, kjer je leta 1957 šest ustanovnih članic podpisalo t.i. rimsko pogodbo, s katero se je prvotna evropska zveza ustanovila.

Verjetno ni naključje, da je bila sedanja slovesnost v isti veliki dvorani na obnovljenem Kapitolu, to je na sedežu rimske občine, prav tam, kjer so sredi preteklega stoletja zasedali "očetje" Evropske unije. Zaradi varnosti je bilo mestno središče zaščiten, prav tako obe letališči.

Televizija je zgodovinski dogodek posredovala javnosti v neposrednem prenosu, prej in potem pa je o njem obširno poročalo tudi časopisje.

Blestehih rimskih slovesnosti se je udeležilo nekaj predsednikov včlanjenih držav ter vsi vladni predsedniki in zunanji ministri. Za Slovenijo sta pogodbo podpisala premier Anton Rop in zunanji minister Ivo Vajgl, kot član predsedstva evropske konvencije pa je bil prisoten tudi Lojze Peterle.

Po končanem zasedanju na Kapitolu je predsednik republike Carlo Azeglio Ciampi udeležence povabil na Kvirinal, kjer so nazdravili evropski ustavi in kjer jih je čakalo slovesno kosilo.

V svojem pozdravu je Ciampi poudaril, da podpis ustavne pogodbe pomeni edinstven dogodek na naši celini, ker ustvarjamo pogoje za mir in svobodo.

Nekateri so se spraševali, kako da se ob tej priložnosti niso pojavili in protestirali noglobalisti. Tokrat res ni bilo množičnih protestov, po nekaterih rimskih trgih in ulicah pa so vendarle manifestirale posamezne skupine in protestirale, ker evropska ustava ne priznava krščanskih korenin.

Tudi mi smo se zavzemali za omembo krščanskih korenin, zdaj pa, ko do tega ni prišlo, se je s tem dejstvom treba sprijazniti. Pri tem se nam zdijo modre besede papeža Janeza Pavla II., ki sicer vztraja v prepričanju, da bi moralo biti v tem tako pomembnem besedilu vseeno omenjeno.

O tem je spregovoril v nedeljo ob molitvi angelovega češčenja na Trgu sv. Petra pred običajno veliko množico. Njegov ton pa je bil tokrat zmernejši. Sveti oče ni samo protestiral, ampak tudi predlagal. Rekel je, da je kljub omenjeni pomanjkljivosti v vsem delovanju treba upoštevati krščanske korenine kot duhovno dediščino za bodoči razvoj Unije.

Tak razvoj bo Cerkev še naprej odobraval, kristjani sami pa bodo v skupnih evropskih institucijah delovali v evangeljskem duhu, kar je lahko jamstvo za mir in sodelovanje vseh. Premišljene in umirjene papeževe besede so izzvenele kot vabilo vsem dobromislečim, naj se ravna po krščanskih načelih.

Prepričani smo, da bo velika Evropa tako močnejša in jasnejše usmerjena v medsebojno spoštovanje, v upoštevanje socialnega reda, nacionalnih pravic in skupnega ekonomskega razvoja.

Novi glas

SLOVENCİ V ARGENTINI

100 let rojstva Martina Mizerita

Ta četrtek, na dan njegovega sve-tega patrona, poteka 100 let, kar je bil rojen Martin Mizerit, učitelj, vzgojitelj, mladinski pisatelj in eden začetnikov slovenskega šolstva v Argentini. Kadar opisujemo zgodovino začetkov našega dopolnilnega šolskega sistema, s katerim se naša skupnost rada ponaša, ne moremo mimo njegovega dela, kateremu je bil predan z vsem srcem do svoje prezgodnje smrti.

Martin Mizerit se je rodil 11. novembra 1904 v Gorici na Primorskem, kjer je tudi preživel otroška leta. Ob začetku prve svetovne vojne se je družina umaknila v Ljubljano, kjer je dopolnil srednjo šolo in se vpisal na učiteljsko, katerega je dokončal leta 1925.

Prvo učiteljsko mesto je dobil na Zdolah pri Brežicah, drugo pa v Šentrupertu na Dolenjskem, kjer je deloval do začetka vojne. Tu se je tudi poročil z Vero Kostelec. V družini so se jima rodili štiri otroci. Že v začetku svojega učiteljskega poklica je Mizerit pokazal poseben čut za vzgojo in ljudsko kulturo in je aktivno sodeloval pri mladinskih organizacijah in gledaliških skupinah.

Vojna je tudi njega hudo prizadela. Kot zavednega Slovenca so ga Italijani kmalu odpeljali v koncentracijsko taborišče Monigo. Po kapitulaciji Italije se je vrnil v Šentrupert, kjer so ga prisilno mobilizirali partizani. Od njih je dvakrat pobegnil in se po čudežni rešitvi umaknil v Ljubljano. Leta 1945 se je z reko beguncev pred komunisti umaknil v Avstrijo, medtem ko so žena in otroci ostali sami doma. Šele leta 1954 so se znova sešli v Argentini.

Najprej v Pegezu, nato v Špitalu je poučeval v begunskih šolah, pa tudi aktivno pomagal v Mladinskem domu, kjer je sodeloval s salezijancem Jankom Mernikom. Nastopil je tudi pisateljsko pot s spisi v listu Begunska mladina.

Takoj po prihodu v Argentino se je z vsem srcem predal delu za šolsko mladino. Ker je neizmerno ljubil Slovenijo in vse, kar je bilo slovensko, je svoje domotožje utešil z neumornim delom. Sodeloval je kot učitelj in organizator pri začetkih slovenskih dopolnilnih tečajev. Kot učitelj je vodil tečaje in poučeval na Paternalu in v Quilmesu. Ustanovil je šolski tečaj v Slovenski vasi in ga vodil do leta 1956. Občasno je poučeval tudi v Ramos Mejiji. Kot organizator je bil leta 1952 imenovan kot prvi šolski referent tedanjega Društva Slovencev in na tem mestu ostal do leta 1957.

Košček domovine

No, glej: ni samo zemlja, kjer smo mi doma, naša domovina. Naša domovina je tudi jezik, ki ga tam govorijo — naš materinski jezik. Naša domovina so tudi pesmi, ki odmevajo po naših gorah in dolinah — naše lepe slovenske pesmi. In je naša domovina tudi vera, ki smo jo prejeli od naših prednikov. Vse to in še mnogo, mnogo več je naša domovina ... Dokler govorimo naš materinski jezik, dokler prepevamo naše lepe slovenske pesmi, dokler imamo v naših dušah vero naših dedov, vse dotlej nosimo s seboj košček domovine. In — lahko mi verjameš — to je najlepši košček naše domovine.

Martin Mizerit

Drugo izredno pomembno Mizeritovo delo pa je bilo pisanje. V prvi vrsti gre tu za vzgojno in učno gradivo. Zbiral je vse razpoložljivo gradivo za poučevanje, pripravil prve učne načrte in z Aleksandrom Majhnom napisal tudi prvo izseljensko šolsko knjigo „Naša beseda“, ki jo je leta 1951 izdala založba Svobodne Slovenije.

Mizerit je bil tudi mladinski časnikar. Že ob začetkih organizirane skupnosti je pisal otroški kotichek v Oznaniču, ki ga je imenoval „Mlada gredica“. Malokdo se danes spominja, da je bil pobudnik, ustanovitelj in prvi urednik „Božjih stezic“. Do svoje smrti pa je urejal in pisal tudi otroški kotichek našega lista, pod naslovom „Naši mladini“.

Kot mladinski pisatelj je Martin Mizerit posegal na zelo raznolika področja. Poleg pesmic in vzgojnih člankov so najbolj znane njegove poučne črtice, ki jih je pričel objavljati že v taborišču in nadaljeval tukaj v Argentini. Podpisoval jih je s psevdonimom „Ine“. Negovo pisanje še čaka, da ga nekdo zbere in v knjižni obliki ponudi sedanji šolski mladini. Izredno veliko pa je napisal tudi priložnostnih odrskih prizorov. Verski prazniki, misijonske priložnosti, godovi in obletnice so otroci popestrili z odrskimi nastopi v besedilu izpod njegovega plodnega peresa. Večina teh spisov se je izgubilo. Nikoli ni delal kopij svojega pisanja, učiteljice in režiserji pa tudi niso skrbeli, da bi se to ohranilo. Takrat so vsi izgorevali v delovanju, nihče pa ni mislil, da bi pustili otipljive sledove njihovih žrtev.

Zahrbtna bolezen je Mizerita presenetila sredi dela. Kot lahko bremo v nekrologu v našem listu, je še na bolniški postelji pisal zadnje besede, namenjene našim otrokom. Po plačilo k Bogu za ves svoj trud je odšel 7. aprila 1967. Kot toliko drugih idealistov, ki so orali ledino naše skupnosti, danes njegovo ime pada v pozabo. Zato je pravično, da ga ob stoletnici rojstva vsaj skromno omenimo, za poduk, za zgled in hvaležen spomin.

Slomšek še zavetnik kmetov

Blaženega Antona Martina Slomška so preteklo nedeljo, 7. novembra razglasili za zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva. Na Ponikvi pri Šentjuri se je v počastitev tega dogodka na vseslovenskem srečanju zbralo okoli tisoč petsto kmetov iz vse Slovenije. Opoldne je v cerkvi sv. Martina potekala slovesna maša, ki jo je vodil mariborski pomožni škof in generalni vikar dr. Anton Stres.

Popoldne pa je pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu potekala tudi slavnostna akademija, s katero so dogodek dodatno počastili. Na njej je spregovoril tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk. Sledila je pogostitev, ki so jo pripravile kmečke žene vse Slovenije in več podjetij živilsko predelovalne industrije.

SAN MARTIN

Mladinski pomladni večer

Že drugo leto smo doživeli v San Martinu pomladanski ples. Namen tega je, da se združimo vsi prijatelji in se malo zabavamo. Prvič smo se zbrali lansko leto. Povabili smo tudi prijatelje iz drugih domov in tako se je ta krajevni dogodek spremenil v skupni

mladinski večer, pod imenom „SeptemberFest“. Zelo lepo smo ga vsi preživeli, in se tudi domenili, da se naslednje leto zopet zberemo.

Letos ni bilo datuma v mesecu septembru, zato smo pripravili to srečanje v soboto 23. oktobra. Morali smo spremeniti ime, saj ni bil isti mesec, zato smo ga imenovali „OktoberFest“. Namen je bil isti: lep večer s prijatelji v spremstvu orkestrov, s plesom in dobro voljo.

Vabili smo tudi starše in vse tiste, ki so želeli veselo preživeti nekaj ur v lepi družbi, medtem ko bi lahko poslušali mlade zvoke.

Tisto soboto je bil popoldan

srednješolski tečaj v Slovenski hiši. Kar po tečaju je začela zbirati mladina v Domu. Pripravili smo tudi večerjo. Ob deseti uri je začela igrati nova skupina Charlies T pod vodstvom Marka Mehleta. Starejši so se kar hitro navdušili in začeli plesati; njim se je pridružila še nekatera korajžna mladina.

Večer je lepo potekal. Drugo točko je imel na skrbi Luka Hrovat, ki nam je zapel s kitaro nekaj lepih pesmi. Nadaljevalo pa se je srečanje zopet z orkestrom Charlies T in DJ. Za zadnjo točko smo pustili že priznano skupino EQE. Mladina se je lepo zabavala, veliko jih je plesalo, tako, da je bil prostor skoraj premajhen.

Različne jedi so bile na razpolago in tudi pijača v novi obliki: posodili so nam „chopero“, ki so si jo vsi zelo ogledovali, vendar popolnoma dostojno uporabljali.

Starši so nam bili ves večer ob strani in pomagali pri raznih opravkih. Vsem se zelo lepo zahvalimo.

Rožni venec je najlepši pozdrav Mariji

Ta misel škofa dr. Gregorija Rožmana je bilo letošnje geslo srečanja molivk, molivcev in prijateljev živega rožnega venca. Zbrali smo se v nedeljo, 31. oktobra v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Pred Najsvetejšim smo molili svetli del skrivnosti rožnega venca. Sveto mašo za vse žive in pokojne člane gibanja je daroval g. Marjan Vidmar. V nagovoru je poudaril pomen te molitve tudi pri vzgoji, ki je v današnjem razkristjanjenem svetu še posebno težka in odgovorna. Tudi duhovne poklice, duhovniške, redovniške in misijonske, moremo le izmoliti. Molimo pa tudi za zvestobo in svetost tistih, ki so se za ta poklic že odločili.

Po maši je vse zbrane nagovorila gospa Marjetka Selan. Zahvalila se je g. Vidmarju za daritev svete maše in za globoke misli. Posebej se je spomnila tistih molivk in molivcev, ki so letos umrli. Prosila je, naj bi umrle člane nadomestili novi. Prebrala je nato pričevanja oseb, ki so bile uslišane, ker so se z molitvijo rožnega venca zateleke po pomoč k Mariji. Po končani cerkveni pobožnosti smo se zbrali v veži pred dvorano Slovenske hiše, kjer so nam gospe postregle s čajem in pecivom. Po prijetnem, domačem pogovoru smo se razšli z obljubo, da se bomo prihodnje leto zopet srečali.

mm

Drugi zvezek leksikona

Ekipa založbe Mladinska knjiga je danes predstavila drugi zvezek Slovenskega velikega leksikona, ki sodi v enega največjih projektov Založništva enciklopedij in leksikonov.

Drugi od treh zvezkov prinaša gesla z vseh področij človekovega ustvarjanja od črke H do O. Kot je na novinarski konferenci poudarila urednica drugega zvezka Maja Ogrizek, je „slovenskost“ pridužjočega leksikona v tem, da govori o stvarih s stališča slovenskih bralcev, „dogodki, osebe, pojavi, dejstva, ki so domači tujcem, so nam, Slovincem, lahko tuji“.

Druga v nizu treh knjig obsega 18.000 gesel, 800 fotografij in portretov, 210 barvnih risb, 100 zemljevidov držav in zgodovinskih kart ter 110 preglednic. Po tretjem in zadnjem zvezku leksikona pri Mladinski knjigi načrtujejo tudi njegovo elektronsko različico.

Slovenski veliki leksikon je prvi izvorni splošni leksikon, ki v sliki in besedi razlaga in prikazuje temeljne pojme z vseh področij človekove civilizacije, kot se je oblikovala in razvijala skozi zgodovino. Prikazuje tudi množico svetovnih osebnosti, ki so železni repertoar vsakega splošnega leksikona, vendar ne spregleduje niti imen sodobnikov. Poleg tega predstavlja tudi stvari in dosežke, ki so v leksikonih sicer redke, kot so na primer umetniška dela, različne ustanove in organizacije. Posebej je v leksikonu poudarjen delež in prispevek Slovencev doma in po svetu, predstavljena so tudi dejstva, ki se nanašajo na slovensko zgodovino, kulturo, umetnost, znanost in šport.

Ogrizkova je dejala, da je zasnova leksikona povsem avtorska. Ekipa se je učila na dosežkih in napakah bogate francoske, nemške, angleške in italijanske leksikografije, na marsikaterem mestu pa se ekipa ponaša tudi s pionirskimi rešitvami v svetovnem merilu.

Maja Ogrizek je spomnila, da je človekova želja, da bi imel vse znanje zbrano na enem mestu, že zelo stara. Aleksandrijska knjižnica in francoski enciklopedisti so le del bogate tradicije leksikografije, ki nikakor ne jenja.

Ob primerni uri je gospod predsednik doma zaključil ta lep večer: prižgal nam je luči. Vsi smo se lepo poslovili in z veseljem, čeprav malo utrujeni, se je vsak vrnil na svoj dom.

Ponoven lep uspeh nam kaže, da se bo to drugo srečanje, če bo le mogoče, ponovilo.

Mladina iz San Martina

Skupina Charlies T med nastopom

Martinovanje v Sloveniji

11. novembra je praznik svetega Martina, katerega Slovenci zelo veselo praznujemo — posebno zato, ker se okrog tega dne mošt spremeni v vino. To pa je prav dober izgovor, da „je treba novo vino poskusiti“. Veselo praznovanje traja kar nekaj dni in je združeno z raznimi navadami. Kako so včasih „martinovali“ v beli Krajini, nam je opisala **Tončka Truden**.

MARTINOVANJE PO VINSKIH GORICAH V BELI KRAJINI

„Na praznik svetega Martina so vinske gorice oživele. Stiskalnice („preše“ po domače) so že lep čas počivale. Mošt se je spreminjal v vino in čakal v napol zaprtih hrastovih sodih na krst.“

Možje so poskrbeli, da je bilo po vinskih kletih in hramih za ta dan vse lepo pospravljeno. Gospodinje so pripravile gostijo. Drugega dela ni bilo nikomur mar. Praznovanje se je začelo po hramih in zidanicah, ne v domačih hišah. Na mizo se postavili vse vrste vina, ki jih je nudil vinograd. Da vino ni teklo v prazen želodec sta bila za začetek domač kruh in prekajena gnjat. Ko je bilo grlo za silo namočeno so se začele napitnice na čast sv. Martina.

*Preljubi svet Martin,
ti ga boš krstil,
jaz ga bom pil!*

Med tem so prihajale na mizo gosi, pečene v krušni peči, s krompirjevo solato, mešano z zeljem. Začela se je prava veselica! Vriskanje in petje, da se je razlegalo in odmevalo do sosednjih goric, katere so vriskanje in petje z veseljem vračale. Tudi plesa ni manjkalo.

Proti koncu so gospodinje postregle z jabolčnim in slanim sirovim zvitkom. To veselo razpoloženje je trajalo do ranega jutra!

Na žalost se je vse to lepo življenje končalo s prihodom revolucije. Možje in fantje so bili odpeljani daleč od svojih domov, neznan kam. Družine razbite. Petja nikjer. Domovi so ostali prazni in požgani. Vinogradi so samevali neobdelani. Zaman so čakali vrnitev svojih gospodarjev, katerih mnogo nikdar več ni bilo. Potem smo odšli v tujino. Narod pa je bil pahnen v suženjstvo za pol stoletja.

To so spomini na moja mlada leta.“

Vrnimo se k praznovanju. Značilna jed za „martinovanje“ je gos. Po receptu sestre Felicite Kalinšek jo pripravimo na sledeči način:

PEČENA GOS

Osnaženo gos nasoli. Nato zdrobi listič majarona, malo zelenega peteršilja in nekaj zrn kumne. S tem podrgni gos znotraj. Če ni dosti debela, jo dobro pretakni s slanino, potem jo peci — če je mlada — pol do ene ure, staro pa dve uri. Če je gos več kot eno leto stara, potem jo, preden jo pečeš, v kozici dobro pokrito nekaj časa pari.

GANSO ASADO

Salar el ganso y luego frotarlo con orégano, perejil y

*Za uspeh nekega projekta je potrebno troje: ljudje, material in volja. Tako slovenska produkcija kot tudi reprodukcija je na zavirljivo visoki ravni in Slovenci smo znani kot odlični organizatorji. Nadaljnje razmišljanje o teh treh parametrih prepuščam bralcu...
Andrej Rijavec, Filozofska fakulteta*

kumel. Si la carne fuera muy magra, mecharla con panceta. Cocinar en horno moderado entre 60 minutos; si es más grande, hasta dos horas.

NADEVANA GOS

Gos nasoli in o znotraj podrgni z majaronom, peteršiljem in kumno. Skuhaj ali speči kostanj in ga olupni deni v gosji krof. Zdaj zašij krof in gosko peci kakor prej — eno ali dve uri. Med tem jo polivaj s presnim maslom ali juho.

GANSO RELLENO

Salar el ganso y frotarlo con orégano, perejil y kumel. Cocinar o asar castañas y colocarlas en el buche. Coserlo y asar el ganso en horno moderado entre una hora o dos. Durante la cocción ir rociando el ganso con manteca o caldo.

MLD

NASVETI ZA STARŠE

Za odgovorno uporabo medijev

Janez Pavel II je dal družinam dva nasveta, ki naj pomagata staršem pri vzgoji otrok za uporabo sredstev obveščanja. Lahko ju povzamemo takole: vzpodbujati pri otrocih kritičnega duha, v družini pa urejati uporabo medijev.

Ta temeljna nasveta, ki ju je poslala v javnost vatičanska pisarna za stike z javnostjo, sta del sporočila, ki ga pripravljata Sveti oče za Svetovni dan družbenega obveščanja, ki je bil v mesecu maju.

„Starši kot prvi in poglaviti vzgojitelji svojih otrok so tudi prvi, ki naj jim razložijo, kako uporabljati sredstva obveščanja,“ pravi Sveti oče v sporočilu, ki ima naslov „Mediji v družini: tveganje in bogastvo“.

„Poklicani so, da vzgajajo svoje otroke za zmerno, kritično, pozorno in modro uporabo takih sredstev v svojem domu. Kadar starši to delajo dobro in vztrajno, se družinsko življenje lahko močno obogati.“

Celo majhnim otrokom je mogoče s pridom razložiti vprašanje sredstev javnega obveščanja: da jih pripravljajo ljudje, ki imajo od tega korist, ker posredujejo na ta način neko sporočilo; da nas taka sporočila pogosto nagovarjajo, naj nekaj storimo — kupimo neko blago ali sprejememo

dvojni način obnašanja — kar otroku ni v korist in ne odgovarja pravi morali.“

Končno, zatrdi rimski škof, so starši dolžni razložiti malčkom, „naj ne sprejemajo ali nekritično posnemajo vsega, kar najdejo v sredstvih javnega obveščanja“.

Drugi nasvet, ki ga daje papež, spominja družinske očete in matere, „naj doma urejajo uporabo medijev obveščanja“.

„To pomeni načrtovati in programirati uporabo teh medijev, strogo omejevati čas, ki naj jim ga posvečajo otroci, prepovedati nekatere medije, od časa do časa pa izločiti vse, da pridobijo na ta način prostor za druge družinske dejavnosti.“

Končno Sveti oče opomni, da bosta gornja nasveta uspešnejša, „če bodo starši dali otrokom dober zgled in bodo sami te medije uporabljali zmerno“. V tem pogledu svetuje, da jim „utegne koristiti, če se povežejo z drugimi družinami za študij in pomenek o teh vprašanjih in o priložnostih, ki jih predstavlja uporaba sredstev javnega obveščanja“.

„Družine naj bi jasno izrazile proizvajalcem, agencijam in javni upravi, kaj jim je v tem pogledu všeč in kaj odklanjajo,“ sklene papež svoj nasvet.

Zenit v si.catholic.net

GOD BLESS AMERICA!

DRAGO K. OCVRK

V Ameriki je zmagala demokracija. Tokrat bolj kakor že leta doslej. Tega ne menim zato, ker je zmagal George Bush, ampak zaradi izjemno visoke volilne udeležbe. Več kot očitno je bilo, da so se državljani zavedeli, kako je država njihova in je prav od njih odvisno, kako bo v prihodnje. Zanimivo, pri nas ni zaslediti kakšnega navdušenja nad rasto državljske zavesti med Američani. Prav nasprotno, anti-amerikanizem nekritično cveti in ga mnenjski voditelji neutrudno pospešujejo. Toda ta anti-amerikanizem zasluži, da mu snamemo masko.

V bistvu je to ideološka bolezen, ki so jo zasejali levičarji. Pri nas ima domovinsko pravico od 27. aprila 1941, ko so komunisti ustanovili anti-imperialistično fronto, ki je bila ustanovljena kot brezpogojna podpora nacistično-sovjetskemu paktu o nenapadanju. Kakor koli so se potem zavezništva spreminjala, nikoli se slovenska levica ni bila sposobna ločiti od prisegnanj na takšen ali drugačen totalitarizem, ki je hkrati vseboval brezpromisen boj proti ZDA kot vodilni svetovni demokraciji. Verjetno nisem bil edini, ki mu že kot smrkvocu ni bilo jasno, zakaj so nam v šoli vtepali v glavo, kakšne barabe so Amerikanci, za malico pa smo imeli „ameriški sir“. Kasneje sem si sam na podlagi dejstev in osebnih izkušenj, pa tudi izpovedi Slovencev, ki v Ameriki dobro živijo ali so celo dolarski milijonarji, ustvaril drugačno podobo o tej deželi, kakor so jo slikali socialistična propaganda in jo še danes vsiljujejo levičarski mnenjski voditelji, ki še vedno imajo medijski monopol.

Ne le da je zmagala demokracija, zmagal je tudi George Bush. Tu pa seveda lahko človek, ki v tem ne vidi nič hudega, že pričakuje, da ga bodo naši mnenjski voditelji ne le pričakali na nož, marveč nanj tudi nasadili. Toda trezen in kritičen razmislek o ameriških prioritetah nam takoj pove, da bi v zunanji politiki Kerry ne ravnal nič bistveno drugače od svojega tekmeča Busha. Povsem razumljivo je, da sleherna država, ki kaj da na sebo, pač uzemlja svoje interese. Morda je takšno ravnanje za slovensko levico presenetljivo, saj je zanjo iz zgodovinske izkušnje znano, da je za oblast nad nekaj Slovinci pripravljena prodati druge rojake tujcem. To se je žal zgodilo s Koroško, Tržaško in z delom Istre, ko je za oblastjo grabil Edvard Kardelj, to bi se znalo zgoditi s Piranskim zalivom in Trdinovim vrhom, ce bi o njima še odločali Kučan in njegovi. V zunanji politiki z demokratom Kerryem ne bi bilo nič drugače, kakor je bilo in bo z republikancem Bushom. Ni res, vpijejo levičarji. Morda imajo prav! Toda zakaj prikrivajo, celo tajijo, da Bill Clinton, demokratični predsednik - da, prav on! - ni hotel podpisati niti Kjotskega sporazuma o omejevanju izpusnih plinov niti ustanovnega akta o Mednarodnem kazenskem sodišču? Ta isti Clinton, ki je s svojo cigaro in debeluškasto Monico Lewinsky razveseljeval levičarje po svetu in spravil v obup v sami Ameriki puritanske protestante! Clintonova liberalnost in solidarnost sta se ustavili pod njegovim popkom, kakor tudi sicer pri vseh levičarjih, ki so jih sicer povsod polna usta o človekovih pravicah, svobodi in solidarnosti.

Naj v zvezi s tem spomnim na ličemerstvo, ki temelji na levičarskem anti-amerikanizmu in igrani levičarski skrbi za človekove pravice. Ni dvoma, da sta z vidika človekovih pravic tako izzivljanje v zaporu Abu Grajb in kakor zadrževanje zapornikov teroristične Al-Kaide v Guantanamo vse obsodbe vredna. Tudi če gre v teh žalostnih primerih za kakšnih petsto ljudi, je to velik madež na ameriški demokraciji. Toda kako to, da mediji, ki še niso nehali zgrazati nad temi pojavi, ne govori, ali pa le bežno omenijo, kako komunistični režimi na Kitajskem in Kubi, v Vietnamu in še kje, ali islamistični v Saudovi Arabiji, Iranu idr. preganjajo in zatirajo ne le kristjane, ampak vse drugače misleče? Katoliški škof msgr. Gao Kexian, je bil človek tako kot vi ali jaz, menda je po letih zapora in mučenj umrl v zaporu v začetku septembra letos na Kitajskem, ne da bi se odrekel svoji veri in zvestobi apostolskemu sedežu v Rimu. Ni ga levičarja ali levičarske organizacije, ki bi ga zanimala usoda ali tega cloveka ali tisoče drugih katoličanov, ki že leta gnijejo v naprednih zaporih leve Kitajske in bodo tam ostali, dokler se ne odrečejo svoji veri ali umrejo. Ko vsi zdihujemo nad usodo Iračanov, je kdo pri nas že slišal za iraške kristjane, ki so v deželi že od začetkov krščanstva, pa jih sedaj muslimani tako stiskajo, napadajo, morijo, izsiljujejo, da bodo po dva tisoč letih ali izumrli ali se izselili v Ameriko in tam živeli naprej.

Buševho vladanje si je med levičarji zaslužilo negativno oceno preprosto zaradi tega, ker je - za razliko od Clintona - politiko pod popkom zastavil drugače. Njegov sicer tradicionalni God bless, ki še mu nista odrekla ne Clinton ne Kerry, je dobil novo vsebino. Za Busha je tako npr. zakonska skupnost zveza med raznospolnimi osebam, med moskim in žensko torej, kar hoče podkrepiti tudi z amandmajem ustave na veliko jezo levičarjev. Tudi splav, ki je v ZDA postal v prvi vrsti velik business, hoče spraviti v kolikor toliko sprejemljive etične okvire. Bush bo

ŽENA IN NJEN SVET

Slovenska žena v sliki in likovnem ustvarjanju (10)

Lučka Voršič se je rodila v Buenos Airesu leta 1960 staršem Mirijanki Bajlec in Vladimirju Voršiču.

Že od malega je imela smisel za vse lepo in že z zanimanjem ogledovala slike in risbe starega očeta dr. Franca Bajleca in babice Terezije Tomšič Voršičeve. Z občudovanjem je ogledovala tudi redke umetniške stvaritve svojega očeta.

Po končani srednji šoli se je odločila za študij umetnosti. Najprej se je vpisala na akademijo Regina Pacis v San Isidru, kjer je leta 1981 postala učiteljica v stroki Artes Visuales. Nadaljevala je študije še na umetniški višji šoli Svete Ane. Tam je leta 1984 diplomirala kot profesorica slikarstva in leto kasneje kot profesorica grafike.

Izpopolnila se je tudi v tehniki gravure.

Začela je poučevati risanje, kiparstvo, keramiko, grafiko in slikarstvo v Taller de la Flor v Belgrano. S to šolo je razstavljala pri odprtju Kulturnega centra v Recoletu leta 1983. Pozneje se je izpopolnjevala na različnih tečajih pri Sociedad Amigos del Museo de Bellas Artes.

Leta 1986 se je poročila in ima 3 otroke. Skrb za družino ji je mnogokrat prekinila možnost izpopolnjevanja in javnega udejstvovanja. Vendar je vedno poučevala umetnost in umetnostno zgodovino na različnih šolah. Trenutno poučuje v srednji šoli Santa Teresita in v grafični srednji šoli inštituta Gutenberg.

Sodelovala je na mnogih skupinskih razstavah, pri skupinski razstavi v Slovenski hiši, v Bolsa de Cerales, v galerijah v mestu Buenos Aires, na akademiji regina Pacis in v Centro Médico Vicente Lopez. Sodelovala je pri pripravi scenografij za različne igre. Vsako leto sodeluje tudi v Slovenski hiši pri skupni razstavi za praznik slovenske državnosti. Pri teh razstavah razstavlja svoja dela v tehniki gravure.

Njene najbolj priljubljene tehnike so olje, oljnati pasteli in različne tiskane grafike.

Profesorici Lučki Voršič želim, da kljub zaposlenosti in skrbi za družino ne odneha in da še naprej uspešno ustvarja.

Polona Makek

Nad. na 6. str.

NOVICE IZ SLOVENIJE

NEOBIČAJNA KNJIGA

Pri založbi Edina, ki izdaja posebne edicije, ki so drugačne od ostalih založb, je izšla publikacija z naslovom Slovenski krog kulture. V knjigi, napravljeni v obliki kroga s petimi krožnimi izseki, ki se nanašajo na posamezno področje kulture, dopolnjuje pa jo zunanji ovitek v klasični knjižni obliki, je predstavljenih 235 najpomembnejših kulturnih ustanov in dosežkov v Sloveniji. Predstavljena področja so glasba in ples, gledališče in film, besedna umetnost, likovna umetnost in kulturna dediščina. Vsaka petina kroga tako predstavlja samostojno enoto, skupaj pa tvorijo celotno slovensko kulturo. Sredino kroga dopolnjuje knjižica, v kateri so zbrani naslovi vseh pomembnejših kulturnih institucij, ki bodo v pomoč tistim, ki bodo te ustanove želeli obiskati.

POČASI SE KRIŽ IZPOLNJUJE

Za promet so odprli avtocestni odsek Krška vas - Obrežje, ki meri 12,3 kilometra. Dela na celotni trasi so se začela predlanskega oktobra, na zgrajeno levo polovico avtocestnega odseka pa je že bila izvedena preusmeritev prometa. Istočasno je vlada sprejela oceno o najustreznejši varianti poteka avtoceste Pluska-Ponikve. Ocenila je, da je najprimernejša varianta Bukovje, torej t. i. pobočna varianta, čeprav je tudi pri njej odkrila nekatere slabosti. Tako vlada predlaga, da se trasa avtoceste zaradi pretiranih vzponov in spustov nekoliko zniža, poleg tega pa naj se avtocestna priključka Trebnje-vzhod in Trebnje-zahod bolj približata naselju Trebnje.

V trebanjski civilni iniciativi, ki si za pobočno varianto poteka avtoceste mimo Trebnjega prizadeva že več kot dve leti, so po besedah njenega predsednika Jožeta Vencija zadovoljni z odločitvijo vlade.

PO SVETU

ŽE SPET BUSH

Potem ko si je ameriški predsednik in republikanski predsedniški kandidat George Bush zagotovil 254 elektorskih glasov, njegov demokratski protikandidat John Kerry pa 252, je slednji uradno priznal poraz in čestital Bushu za nov štiriletni mandat. Opazovalci menijo, da je tehtnico v prid Bushu prevagal sam Osama Bin Laden, ko je z izjavo, da bodo ZDA živele hujše kot v peklu in prestrašil volivce.

KONČNO ZMAGAL TABARÉ

Urugvajski levica je s kandidatom Tabaréom Vázquezom na predsedniških volitvah dosegla zgodovinsko zmago. Kandidat levosredinske koalicije Frente Amplio dobil več kot 50-odstotno podporo volivcev. Tako bo to južnoameriško državo od marca prihodnjega leta prvič po osamosvojitvi leta 1830 vodil predsednik, ki ni izšel iz tradicionalnih strank Blanco in Colorado.

ARAFAT V KOMI

Zdravniki v francoski vojaški bolnišnici Percy pri Parizu so potrdili, da palestinski voditelj Jaser Arafat nima levkemije, so pa odkrili težave v njegovih prebavnih funkcijah. Arafatovo zdravstveno stanje se je dramatično poslabšalo, vendar še, kljub govoricam, ni umrl. A izraelski premier Ariel Šaron je že izjavil, da palestinskega voditelja Jaserja Arafata ob njegovi morebitni smrti ne bo dovolil pokopati v Jeruzalemu.

ŠE NI NOVE KOMISIJE

Evropska komisija pod vodstvom nekdanjega italijanskega premiera Romana Prodija bi morala, skladno z

načrti, opredeljenimi s pogodbenimi določili Evropske zveze, skleniti svoj mandat, tako da bi s 1. novembrom petletni mandat nastopila prihodnja komisija pod vodstvom Joséja Manuela Barrosa. A v zapletu je Barroso tik pred dokončnim potrjevanjem v Evropskem parlamentu, ki mu je grozil z zavrnitvijo, svojo ekipo umaknil. Ker EZ nove komisije ni dobila, zaradi zagotavljanja kontinuitete na položaju tudi po 1. novembru ostaja Prodijska ekipa.

CELOVITOST MAKEDONIJE

„Priznavamo Makedonijo pod njenim ustavnim imenom Republika Makedonija kot večetnično državo z obsejimi mejami,“ je sporočil ameriški State Department in tako ponovno razplamtel večleten spor med Grčijo in Makedonijo. Makedonski predsednik Branko Crvenkovski je „na ta veliki dan“ vsem Makedoncem čestital za „zmago“, ZDA pa se je iskreno zahvalil za njihovo „načelno podporo“. Kljub temu, da je ameriški državni sekretar Colin Powell grškemu zunanjemu ministru Petrosu Moliviatisu v telefonskem pogovoru zagotovil, da ta korak ni naperjen proti Grčiji, ampak je njegov edini cilj stabilizacija Makedonije, pa so se Atene na odločitev Washingtona ostro odzvale. Moliviatis se je uradno pritožil pri ameriškem veleposlaniku v Atenah Thomasu Millerju ter odpovedal svoj odhod na vrh Evropske zveze v Bruslju. Predsedujoči EZ, nizozemski premier Jan Peter Balkenende, je medtem izjavil, da zveza priznava Makedonijo z njenim v ustavi zapisanim imenom ne zagovarja.

PISALI SMO PRED 50 LETI

NA PRAZNIK VSEH SVETNIKOV

Popoldne so se slovenski rojaki v velikim številu udeležili molitev za rajne, ki so bile ob štirih popoldne pred Jugoslovansko grobnico na pokopališču Chacarita.

Direktor slovenskih dušnih pastirjev v Argentini g. Orehar je imel najprej govor, nato je ob asistenci opravil molitve za rajne, pevski zbor Gallus je pa zapel Gallusovo pesem *Ecce quomodo moritur iustus*.

Rojaki so zatem obiskovali slovenske grobove na tem pokopališču. Isto so storili na ostalih pokopališčih na področju Velikega Buenos Airesa, na katerih so pokopani umrli Slovenci.

X. DRUŽABNA PRIREDITEV SPD

je kakor vse prejšnje privabila lepo število naših rojakov, ki so hoteli preživeti ves večer v slovenski družbi v salonu pri Deklevi. Poleg že tradicionalnega streljanja in lepega števila okusnih dobitev pri srečolovu, je razpoloženje, kakršno na teh večerih vlada, tista najmočnejša privlačnost, ki vedno znova privabi rojake iz številnih „barrios“, da se vsaj nekajkrat na leto srečajo in pogovorijo. Mnogi pridejo zaradi družbe, mnogi tudi zato, ker vedo, da bodo le tako mogli imeti poceni počitnice v Bariločah, ako bodo podprli stremeljenja buenosaireskega SPD. In tudi v tej smeri je bil večer uspeh.

OSEBNE NOVICE

Poroka. V San Justo sta se poročila 30. oktobra t.l. Blaž Razinger in gđc. Minka Krajnik. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

MISIJSKI ZBORNİK 1954

Tudi letos je Slovenska misijonska zveza izdala svoj zbornik za „sveto Marijino leto ob 25 letnici škofovanja svojega pokrovitelja škofa dr. Gregorija Rožmana“. Obsega 216 strani zanimivega misijonskega branja, ki je razporejeno v 15 člankih. 133 reprodukcij fotografij, risb in lesorezov daje posameznim člankom nazornost, ovitek v črni in modri barvi pa je izdelal g. Hotimir Gorazd. Cena zborniku je v Argentini 20 pesov.

ŠTUDIJSKI DAN IZSELJENSKIH DIREKTORJEV V ARGENTINI

V dneh od 26. do 28. oktobra je Argentinski katoliški odbor za izseljenstvo pripravil študijske dni za direktorje izseljencev v Argentini. Slovence je zastopal slovenski narodni direktor g. Anton Orehar.

Študijski dan je dal narodnim direktorjem lepo priliko, da so se sešli z zastopniki posameznih argentinskih škofij in z njimi izmenjali misli glede izseljenskega vprašanja, ki je za Cerkev prav tako usodno, kot je bilo v 19. stoletju delavsko vprašanje.

Vodil je študijske dneve predsednik argentinskega katoliškega izseljenskega odbora Msgr. Albin Menza. V referatih so govorniki obdelali sledeča vprašanja: Cerkev in izseljenstvo, katoliški program za delo v izseljenskih problemih, n. pr.: priprava naseljevanja v škofijah, sedanja zakonodaja za vseljevanje v Argentino, finančna pomoč za vselitev, pomoč izseljencu ob prihodu v deželo, organizacija dela za izseljence po posameznih škofijah, praznovanje prve nedelje v adventu kot izseljenskega dneva.

Vsak dan je bila zjutraj duhovna misel. Prvi dan jo je podal kardinal Jakob A. Copello, drugi dan apostolski nuncij Msgr. Marió Zanin, tretji dan pomožni škof v Buenos Airesu Msgr. Anton Rocca.

Svobodna Slovenija, št. 43.4. novembra 1954

ESLOVENIA, MI TIERRA

La derrota italiana

En el año 1943 las fuerzas aliadas hicieron su desembarco en Italia. Poco a poco iban avanzando hacia el norte. Italia reconoció que había perdido la guerra y se rindió.

En Eslovenia los soldados italianos recurrieron a los partisanos, sabiendo que ellos les iban a asegurar el regreso a sus hogares.

Eran días inciertos. Los guardianes del pueblo y los chetniks creían que las fuerzas aliadas iban a desembarcar en la costa norte del Adriático. Esa era su esperanza. Por eso se agruparon, principalmente los de Dolenjska, en el castillo de Turjak y en los alrededores. Pero no hubo unión entre ellos. Por eso no estaba claro quién era la cabeza del grupo, ya que el jefe del Ejército nacional esloveno, Ernest Peterlin, no había llegado. Estaba en Ljubljana y no había manera de contactarse con la ciudad capital. La brigada Tomšič de los partisanos rodeó el castillo y empezaron los ataques. Los que defendían el castillo resistieron y no quisieron rendirse. Los que estaban en los alrededores se refugiaron en un pueblo cercano, Zapotok, y más tarde pudieron huir.

Los partisanos contaban con la artillería y con los tanques de los italianos. Los habían conseguido en la rendición. Así comenzaron a destruir las paredes del castillo.

Los defensores no pudieron llegar a un acuerdo acerca de la táctica que iban a emplear. A esta indecisión y a esta desunión se le sumaba el hecho que seguían esperando una ayuda desde el exterior.

El castillo, finalmente, sucumbió. Tretas y traiciones ayudaron a que se derrumbara. Los partisanos llevaron alrededor de 300 prisioneros hacia Kočevje. Los heridos y algunos prisioneros fueron fusilados.

El 11 de octubre de 1943 hicieron la puesta en escena de un proceso judicial. 16 personas recibieron la sentencia de muerte. Además de estas ejecuciones, tuvieron lugar también las de todos los prisioneros restantes. Estas últimas ocurrieron a escondidas.

Algo similar ocurrió con los chetniks en Grčarice, cerca de Ribnica. Tuvieron una larga batalla, perdieron a sus jefes y se rindieron ante las promesas de los partisanos de no tomar represalias. Pese a ello, todos fueron ajusticiados.

OSEBNE NOVICE

Krst

V soboto, 30. oktobra je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Peter Štrfček, sin Borisa in Andrejke roj. Vombergar. Botra sta bila Pavlinka Vombergar in Tomislav Štrfček. Krstil je prelat dr. Jure Rode.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZVEZDI V ATLETIKI

Slovenska telovadca Aljaž Pegan na drogu in Mitja Petkovšek na bradlji sta na prvi jesenski preizkušnji za svetovni pokal v športni gimnastiki na evropskih tleh, veliki nagradi Glasgowa, pometla s konkurenco. V finalu je Petkovšek na bradlji z oceno 9,737 točke slavil pred večnim tekmečem Romunom Mariusom Urzico (9,725) in se tako po skoraj letu dni spet povzpela na najvišjo stopničko. Pegan pa je za sestavo na drogu prejel kar 9,800 točke in se po slavlju v Čilu veselil še druge zaporedne zmage na tekmah svetovnega pokala, skupaj že svoje 21.

Mitja Petkovšek je po slavlju v Glasgowu tudi v finalu najboljši šesterec na svetovnem pokalu (SP) v belgijskem Gentu zablestel v polnem sijaju. Sodniki so ga za izjemno sestavo nagradili kar z 9,812 točke, kar je njegova najvišja ocena kariere sploh, in to je bilo seveda dovolj za drugo zaporedno zmago v SP na bradlji. Že v kvalifikacijah pa sta z nastopi končala Aljaž Pegan in Sašo Bertonec.

NOVA TENIŠKA ZVEZDA

18-letna Koprčanka Andreja Klepač je prišla do četrtfinale teniškega turnirja challenger v Bombaju v Indiji in dosegla najboljši uspeh dosedanje kariere.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marjanka Lenarčič Dobovšek, Metka Mizerit, Marjan Belec, Polona Makek, Tončka Truden. Mediji: STA, si.catholic.net, Novi list.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejia - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpac.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

Dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija bo tudi letos organizirala šolsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Datum je predviden v začetku januarja. Kolonijo bosta vodila **prof. Karel Groznik** in **Andrejka Puntar** s sodelavci.

Podrobnosti bomo še objavili. Starše vabimo, naj že sedaj predvidevajo vpis svojih otrok v to lepo dejavnost. Število udeležencev bo omejeno. Prijave v društveni pisarni.

Društvo Zedinjena Slovenija

Varovanje narave v Sloveniji

V Sloveniji obstaja relativno nizka raven osveščeniosti javnosti glede varovanja narave in pomena zavarovanih območij, ugotavljajo v Triglavskem narodnem parku (TNP).

V edinem slovenskem nacionalnem parku bodo k temu problemu pristopili skupaj z upravljalci drugih evropskih parkov na območju Alp, in sicer s skupnim projektom ALPEN-COM.

Poleg izmenjave izkušenj pri vrednotenju narave in uvajanju skupnih upravljalških ukrepov za bolj učinkovito varovanje narave je namen projekta tudi razvoj interaktivnih orodij komuniciranja z javnostjo, ki bodo okrepile zavest o pomenu gorskih ekosistemov.

Poleg izmenjave izkušenj pri vrednotenju narave in uvajanju skupnih upravljalških ukrepov za bolj učinkovito varovanje narave je namen projekta tudi razvoj interaktivnih orodij komuniciranja z javnostjo, ki bodo okrepile zavest o pomenu gorskih ekosistemov. Informacijsko-komunikacijski sistem za sonaravno upravljanje naravnih virov in človekovega odnosa do narave na območju Alpske mreže zavarovanih območij (ALPENCOM) je na današnji novinarski konferenci na Bledu podrobneje predstavil Jurij Dobravec iz Znanstveno-raziskovalne službe Triglavskega narodnega parka. Evropska komisija je 1,4 milijona dolarjev vrednen projekt potrdila 22. oktobra, njegovo triletno izvajanje pa se bo začelo prihodnje leto. Vanj je vključenih devet zavarovanih območij iz petih držav,

iz Slovenije je poleg Triglavskega narodnega parka to še regijski park Škocjanske jame.

V prihodnosti ima Alpska mreža zavarovanih območij ambicijo združevati vseh 350 zavarovanih območij, javnih ustanov in lokalnih upravljalcev, ki se nahajajo v prostoru Alp. Za projekt, ki vsebuje zasnovano za interaktivno izmenjavo podatkovnih izkušenj dobre prakse med upravljalci zavarovanih območij, bo Evropska unija prispevala 750.000 evrov, preostanek pa bodo pokrili parki in sodelujoče države.

V Triglavskem narodnem parku so do sedaj že sodelovali s sorodnimi parki v Alpskem svetu tudi okviru drugih projektov za izmenjavo informacij in izboljšanje ozaveščenosti javnosti. Eden takih projektov je ERA - Eko Regija Alpe Jadran. Gre za povezovanje in izmenjavo izkušenj med TNP in avstrijskim narodnim parkom Nockberge, ki skupaj tvorita zaokroženo geografsko celoto z naravnimi lepotami in značilnostmi julijskega predalpskega in alpskega sveta. Predstavnik navedenih parkov družijo skupna skrb za ohranjanje značilne naravne in kulturne krajine ter funkcionalno povezanih ekosistemov. Sodelovanje, usmerjeno predvsem v trajnostni razvoj, ima lahko velik doprinos zlasti na področju ozaveščanja javnosti in izobraževanja ter hkrati izboljšanja ekonomskega položaja lokalnega prebivalstva, menijo v TNP.

Na novinarski konferenci, namenjeni predstavitvi letnih dejavnosti Znanstveno-raziskovalne službe TNP, so prireditelji predstavili tudi mednarodni, že dve leti trajajoči multidisciplinarni projekt PINE o spremembah rastlinstva v bližini gozdne meje v Alpah in Skandinaviji v preteklosti.

Javnost pa so obvestili še, da se je s pridobitvijo dogovorjenih evropskih sredstev v višini 77,3 milijona dolarjev avgusta letos po treh letih izvajanja končal projekt Šotna barja v TNP, ki je bil prvi slovenski projekt v okviru EU programa LIFE za ohranjanje narave na območju Natura 2000.

Vemo, da ste nestrpni!

Gotovo že težko pričakujete, da Vam tudi letos ponudimo

Podporni bon (rifo) Zedinjene Slovenije

Le malo potrpite. Še nekaj dni, pa nam boste lahko pomagali in imeli tudi možnost, da zadenete zanimive dobitke. V prihodnji številki boste našli vse podrobnosti!

Gospod nadškof Alojz Uran med nami

Okvirni program dušnopastirskega obiska od 10. do 29. novembra

- Sreda, 10. 11.: ob 8.20: prihod na letališče Ezeiza (Lufthansa)
- 10. do 13. 11.: Bariloche
- 13. do 17. 11.: Mendoza
- 17. 11.: ob 19: maša v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši in nato srečanje v dvorani škofa Gregorija Rožmana srečanje z dušnimi pastirji in duhovniki. Ob 20.: srečanje v Slovenskem domu Carapachaju
- 18. 11.: ob 19.: v Slovenski hiši: srečanje z birmanci, njihovimi starši in botri; nato srečanje z Medorganizacijskem svetom Zedinjene Slovenije
- 19. 11.: opoldne: radiooddaja Okence v Slovenijo; zvečer: srečanje z rojaki v San Martinu
- 20. 11.: ob 16: birma v cerkvi Marije Pomočnice (Don Bosco Ramos Mejia) ob 15.30: zbiranje birmancev in botrov
- 22. 11.: Slovenska vas
- 24. 11.: v Slovenski hiši: kosilo z Zvezo slovenskih mater in žena; ob 19: sv. maša, nato z odborom Slovenske hiše in šolska seja zavetišče škofa Gregorija Rožmana in Naš dom, San Justo
- 25. 11.: Slovenska Pristava v Castelarju
- 26. 11.: mladina
- 27. 11.: dopoldne: srečanje v Slomškovevdomu. Ob 13. kosilo z upokojenci v Našem domu v San Justu, popoldne: slovo v Slovenski hiši
- 28. 11.: ob 16.30: odhod z letališča Ezeiza
- 29. 11.:

Vsi rojaki najlepše vabljeni na eno ali drugo srečanje z gospodom nadškofom!

God bless...

Nad. s 4. str.

v bližnji prihodnosti imenoval večino članov vrhovnega sodišča, ki bo prav o teh zadevah imelo zadnje besedo. Vse to je kamen spoteke za levičarje, še zlasti v Evropi, ki jim je prav na tem področju uspelo spodnesti Evropsko komisijo in njenega člana Buttiglioneja. A kakor je znano, ameriški trendi pridejo prej ali slej v Evropo. Prav tega se bojijo tukajšnji levičarji, še zlasti nasi. Sam posebnih strahov nimam, saj vem, da je nekoč demokracija prišla v Evropo iz Amerike in da so jo od tam znova prinesli po drugi svetovni vojni. Po zaslugi naše levice zamujamo v tem za pol stoletja, pa še za kaksno desetletje bomo, preden bo v celoti prevladala demokracija in skrb za človeka od naravnega spočetja do naravne smrti.

OBVESTILA

ČETRTEK, 11. novembra:

Občni zbor Zveze slovenskih mater in žena, ob 16. uri v Slovenski hiši.

Seja Upravnega odbora Zedinjene Slovenije ob 20. uri v Slovenski hiši

SOBOTA, 13. novembra:

Zaključna maša Srednješolskega tečaja RMB ob 17,30 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. novembra:

Izredni občni zbor MUTUAL Sloge, ob 10.30 uri.

Kosilo in srečanje rojakov iz taborišča Trani, ob 10.30 v Slovenskem domu v Carapachaju.

ČETRTEK, 18. novembra:

Sestanek Zveze slovenskih mater in žena in San Martina ob 16. uri v Domu. Tri sanmartinčanke (ge. Mateja Hafner, Katica Kovač in Polona Makek) nam bodo podale svoje vtise o verskem, kulturnem in ekonomskem stanju danes v Sloveniji.

PETEK, 19. novembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 21. novembra:

Nedelja Kristusa Kralja in birma

NEDELJA, 5. decembra:

Prireditev s sveto mašo in kosilom v Rožmanovem zavetišču.

SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Prekrižane noge - razširjene žile

Nemški strokovnjaki svarijo, da bi morali biti ljudje, ki na delovnih mestih veliko sedijo, pozorni na položaj telesa, da omogočijo prosti pretok krvi in preprečijo pojav razširjenih žil.

Agencija za zdravstveno zavarovanje v Hanovru svetuje zaposlenim, naj ne sedijo s prekrižanimi nogami. Noge naj bodo vzporedno eno z drugo, kolena pa pod kotom 90 stopinj. V enakem položaju naj bodo tudi roke, bedra pa pod pravim kotom glede na telo.

K pravilnemu položaju pripomorejo kakovostni stoli, ki naj bi bili po možnosti nastavljeni po višini in z naslonjali za roke. Strokovnjaki prav tako svetujejo redno menjavanje položaja sedenja zaradi sprostitve hrbtnih mišic.

Sta sadje in zelenjava koristna?

Prehrana, bogata s sadjem in zelenjavo, zmanjšuje nevarnost srčne ali možganske kapi, vendar ne preprečuje razvoja rakastih obolenj, so v strokovnem časopisu Journal of the Nacional Cancer Institute objavili znanstveniki harvardske šole za javno zdravstvo v Bostonu.

Ameriški znanstveniki so kar 18 let, in sicer od leta 1980 do leta 1998, preučevali vpliv prehrane, bogate s sadjem in zelenjavo, na nastanek srčne in možganske kapi pri 71.910 ženskah in 37.725 moških.

18-letna raziskava je pokazala zanimive rezultate. V tem času je od tega števila za srčno in možgansko kapjo, za rakom ali kakšno drugo boleznijo umrlo 9329 žensk in 4957 moških. V primerjavi z osebami, ki sploh niso jedle sadja in zelenjave, se je nevarnost srčne ali možganske kapi pri tistih, ki so redno dnevno jedli pet ali več takšnih obrokov, zmanjšala za dvanajst odstotkov. Pri tem pa znanstveniki niso zaznali, da bi tovrstna prehrana preprečevala rakasta obolenja.

Taljenje ledu na Arktiki

Skupina vodilnih znanstvenikov je na nedavnem srečanju v Parizu opozorila na vse hitrejša taljenje ledu na Arktiki. Ta naj bi tako do leta 2070 ostala povsem brez ledu, če svet ne bo zmanjšal emisij toplogrednih plinov, zlasti ogljikovega dioksida.

Študijo o stanju ledenikov na severnem polu so pripravili znanstveniki in strokovnjaki iz osmih držav, tudi Rusije, na zahtevo Arktičnega sveta, ki ga sestavljajo ZDA, Kanada, Rusija, Japonska, Finska, Švedska, Islandija in Norveška. Slednje so namreč odgovorne za 30 odstotkov celotne količine ogljikovega dioksida, ki ga spuščajo v atmosfero. Prav onesnaževanje z ogljikovim dioksidom je najbolj nevarno. Študija ugotavlja, da se je debelina ledu na Arktiki v zadnjih 30 letih prepolovila, njegova površina pa zmanjšala za deset odstotkov.

Če ne bo prišlo do večjih premikov v glavnih najodgovornejših oziroma v njihovi miselnosti, se bo led na Arktiki stalil čez 70 let, so opozorili znanstveniki. Po njihovih besedah bo Arktika odslej v poletnih mesecih odprta za plovo.

Taljenje ledu na severnem polu pa bo posledično vplivalo na dvig ravnih svetovnih oceanov za en meter do konec tega stoletja, na 17 milijonov ljudi, ki bodo ostali brez strehe nad glavo, pa najbrž tudi na izginotje nekaterih živalskih vrst. Najbolj ogrožen je severni medved, ki ne bi mogel preživeti brez arktičnega ledu.